

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 15 marca 2024 r.

Pozycja 35

POSTANOWIENIE

z dnia 20 grudnia 2023 r.

Sygn. akt Ts 146/22

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Jarosław Wyrembak,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej Przedsiębiorstwa [...] sp. z o.o. o zbadanie zgodności:

art. 33 ust. 4a pkt 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573, ze zm.), z art. 2 w związku z art. 32 ust. 1 i art. 64 ust. 2 i 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

ewentualnie:

art. 33 ust. 4a pkt 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573, ze zm.) „w zakresie, w jakim:

- 1) kwestionowane przepisy dają możliwość wielokrotnego nałożenia sankcji pomimo potwierdzenia, że wszelkie środki ZFRON zostały przeznaczone zgodnie z regulaminem na cele rehabilitacji, za tę samą czynność, za sam fakt przeniesienia tych środków na inny rachunek bankowy tej samej osoby prawnej (...),
- 2) kwestionowane przepisy dają możliwość nałożenia takiej sankcji pomimo faktycznego wydatkowania wszystkich tych środków na cele funduszu, co jest sprzeczne z głównymi tezami orzeczenia w sprawie K 13/05 i znaczeniem pojęcia przeznaczenia środków, które ma charakter definitywny a nie przejściowy (...),
- 3) kwestionowane przepisy dają możliwość stosowania ich (...) bez jakiegokolwiek limitu, niezależnie od ilości środków ZFRON, które zostały zgromadzone na koncie ZFRON – możliwość nałożenia sankcji wyższej niż 30% wszystkich środków ZFRON zgromadzonych przez podmiot prowadzący fundusz środków ZFRON”,

z art. 2 w związku z art. 32 ust. 1 i art. 64 ust. 2 i 3 Konstytucji,

p o s t a n a w i a:

nadać skardze konstytucyjnej dalszy bieg.

UZASADNIENIE

1. W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 1 lipca 2022 r. (data nadania) Przedsiębiorstwo [...] sp. z o.o. (dalej: skarżąca) – reprezentowana przez pełnomocnika z wyboru – wystąpiła z żądaniem przytoczonym w komparycji niniejszego postanowienia na tle następującego stanu faktycznego.

Naczelnik Urzędu Skarbowego w P. przeprowadził kontrolę w zakresie prawidłowości gromadzenia i wydatkowania przez skarżącą środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (dalej: PFRON). Prezes Zarządu PFRON decyzją z 17 września 2013 r. określił wysokość zobowiązań skarżącej z tytułu wpłat na PFRON w związku z nieterminowym przekazaniem środków zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych (dalej: ZFRON) za styczeń 2013 r. oraz w związku z niezgodnym z ustawą wykorzystaniem środków ZFRON za styczeń 2013 r. Minister Pracy i Polityki Społecznej decyzją z 5 czerwca 2014 r. uchylił zaskarżoną decyzję i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w W. wyrokiem z 10 lipca 2015 r. (sygn. akt [...]) uchylił decyzję Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 5 czerwca 2014 r. i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania. Naczelny Sąd Administracyjny wyrokiem z 22 lutego 2018 r. (sygn. akt [...]) oddalił skargę i utrzymał wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W. Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej decyzją z 24 maja 2019 r.: 1) uchylił decyzję Prezesa Zarządu PFRON z 17 września 2013 r. w części dotyczącej określenia wysokości zobowiązań skarżącej z tytułu wpłat na PFRON w związku z nieterminowym przekazaniem środków ZFRON za styczeń 2013 r. i umorzył postępowanie w tym zakresie; 2) utrzymał w pozostałej części zaskarżoną decyzję w mocy.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w W. wyrokiem z 25 lutego 2020 r. (sygn. akt [...]) oddalił skargę skarżącej na decyzję Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z 24 maja 2019 r. w przedmiocie zobowiązania z tytułu wpłat na PFRON za styczeń 2013 r.

Wyrokiem z 8 grudnia 2021 r. (sygn. akt [...]) Naczelny Sąd Administracyjny oddalił skargę kasacyjną skarżącej oraz zasądził koszty postępowania kasacyjnego. Orzeczenie to, doręczone pełnomocnikowi skarżącej 1 kwietnia 2022 r., wskazane zostało jako ostateczne w rozumieniu art. 79 ust. 1 Konstytucji.

Prezes Trybunału Konstytucyjnego zarządzeniem z 30 sierpnia 2022 r. (doręczonym pełnomocnikowi skarżącej 19 września 2022 r.) wezwał skarżącą do usunięcia braku formalnego skargi przez doręczenie odpisów lub kopii poświadczonych za zgodność z oryginałem: załączonych do skargi konstytucyjnej załączników nr 3, 4, 7, 8, 10, decyzji Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 5 czerwca 2014 r. (znak [...]) wraz z czterema kopiami, wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W. z 10 lipca 2015 r. (sygn. akt [...]) wraz z czterema kopiami, wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 22 lutego 2018 r. (sygn. akt [...]) wraz z czterema kopiami oraz jednego odpisu skargi konstytucyjnej wraz z załącznikami.

Skarżąca ustosunkowała się do powyższego wezwania.

2. Precyzując treść zarzutów, skarżąca wskazuje, na naruszenie wynikającej z art. 2 Konstytucji zasady ochrony zaufania obywatela do państwa, zasady określoności prawa, zasady poprawnej legislacji oraz zasady proporcjonalności, co znajduje odzwierciedlenie w wysokości sankcji nałożonej na skarżącą przez organ administracji publicznej na podstawie zaskarżonych przepisów. Jest ona bowiem, jej zdaniem, nieproporcjonalna do naruszenia prawa, którego dotyczy. Wskazuje także, że naruszono zasadę *ne bis in idem* przez uznanie, że każde przeksięgowanie tych samych środków ZFRON w ciągu nawet jednego dnia powoduje automatyczne, kilkukrotne nałożenie sankcji 30%, czyli np. dziesięciokrotne przeniesienie środ-

ków z rachunku ZFRON na rachunek bieżący spowodowało nałożenie sankcji w kwocie 300%. Naruszono również, jak twierdzi skarżąca, wynikającą z art. 32 ust. 1 Konstytucji zasadę równości poprzez nierówne potraktowanie jej względem innych podmiotów, które środki z funduszu wypłaciły i nie zwróciły ich w przewidzianym ustawą terminie. Tymczasem skarżąca otrzymała karę, jaka wynikała z zsumowania kilkakrotnego przeksięgowania tych samych środków na rachunku, co narusza jej zdaniem także wynikającą z art. 64 ust 2 i 3 Konstytucji zasadę ochrony prawa własności.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK) skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym, podczas którego Trybunał bada, czy odpowiada ona określonym przez prawo wymogom.

2. W ocenie Trybunału skarga konstytucyjna spełnia przesłanki przekazania jej do merytorycznego rozpoznania, ponieważ:

a) została sporządzona przez radcę prawnego, który przedłożył pełnomocnictwo szczególne do sporządzenia i wniesienia tego środka prawnego, a także do reprezentowania skarżącej w postępowaniu przed Trybunałem,

b) skarżąca wyczerpała przysługującą jej drogę prawną, o której stanowi art. 77 ust. 1 w związku z art. 53 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK), ponieważ od wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego w W. z 8 grudnia 2021 r. (sygn. akt [...]) nie przysługuje żaden zwyczajny środek zaskarżenia. Skarżąca poinformowała, że od powyższego orzeczenia nie wniosła nadzwyczajnego środka zaskarżenia,

c) dochowany został trzymiesięczny termin wniesienia skargi konstytucyjnej zastrzeżony w art. 77 ust. 1 u.o.t.p.TK. Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 9 grudnia 2021 r. został doręczony skarżącej 1 kwietnia 2022 r., a skarga konstytucyjna została wniesiona do Trybunału Konstytucyjnego 1 lipca 2022 r. (data nadania),

d) określony został przedmiot kontroli w rozumieniu art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p.TK. Skarżąca wskazała, które przysługujące jej konstytucyjne prawa oraz wolności i w jaki sposób zostały – jej zdaniem – naruszone (art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p.TK), a także uzasadniła sformułowane w skardze zarzuty (art. 53 ust. 1 pkt 3 u.o.t.p.TK). Przedstawiony został stan faktyczny sprawy (art. 53 ust. 1 pkt 4 u.o.t.p.TK).

W tym stanie rzeczy badana skarga konstytucyjna spełnia wymogi formalne określone w ustawie w stopniu uzasadniającym nadanie jej dalszego biegu oraz nie jest oczywiście bezzasadna.

3. W ocenie Trybunału analizowana skarga konstytucyjna nie jest obarczona nieusuwalnymi brakami formalnymi, o których mowa w art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p.TK, a sformułowane w niej zarzuty nie są oczywiście bezzasadne w rozumieniu art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p.TK.

W związku z powyższym – na podstawie art. 61 ust. 2 u.o.t.p.TK – postanowiono jak w sentencji.